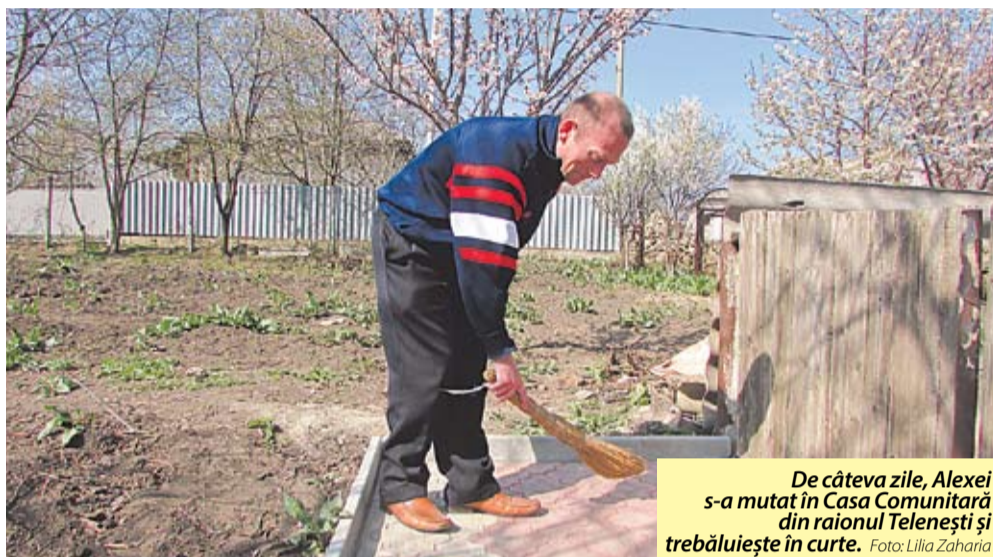

Centrul de Asistență Juridică pentru Persoane cu Dizabilități (CAJPD) în cooperare cu Centrul de Reabilitare și Consiliere pentru Copii și Tineri cu dizabilități mentale și fizice de Dezvoltare „OSORC” din Tiraspol, anunță concursul de selectare a 16 tineri cu dizabilități de pe ambele maluri ale Nistrului pentru a participa, în perioada mai-iulie 2014, la programul de instruire „Photovoice”. Ion Bulicanu, coordonator relații publice CAJPD, susține că participanții vor beneficia de trei module de instruire, fiind învățați să realizeze fotografiile care vor relata istorii de viață ale persoanelor cu dizabilități de pe ambele maluri ale Nistrului, sub genericul „Rampe de acces peste Nistru”. Organizatorii susțin că acest concurs va contribui la facilitarea dialogului între tinerii cu dizabilități de pe ambele maluri ale Nistrului, consolidând activismul civic al acestora.

La programul de instruire pot participa persoane cu dizabilități din toate localitățile țării, cu vârsta cuprinsă între 18 și 30 de ani. Doritorii vor trimite CV-ul și o scrisoare de intenție la adresa tatiana.nemerenco@gmail.com. Data limită de aplicare la concurs este 30 aprilie 2014, ora 14.00.

Își poate purta de grijă, dar a fost declarat incapabil

Un bărbat din raionul Orhei a fost lipsit de capacitatea juridică în timpul când se afla în Casa-internat pentru copii cu deficiențe mintale din orașul Orhei. Experții susțin însă că bărbatul este în deplinătatea facultăților mintale, iar administrația l-ar fi discriminat atunci când a solicitat instanței de judecată retragerea capacității juridice a acestuia, adică a dreptului de a lua propriile decizii, pe motiv că ar fi pacient cu probleme min-tale acute.

De câteva zile, Alexei s-a mutat în Casa Comunitară din raionul Telenești și trebăluiește în curte. Foto: Lilia Zaharia

Alexei are 38 de ani. De mic, mama l-a lăsat în grija bunelor într-un sat din raionul Strășeni. La vârsta de opt ani, băiatul a fost plasat în Școala-internat din Ceadâr-Lunga, unde a și absolvit gimnaziul. În anul 1993, Alexei a fost transferat în Casa-internat pentru copii cu deficiențe mintale din Orhei, iar în 2010, administrația acestei instituții a solicitat instanței de judecată să-l lipească de capacitatea juridică. „Nu știu care a fost motivul real al retragerii capacității juridice a lui Alexei, deoarece după câteva evaluări la care a fost supus, s-a constatat că el își poate purta singur de grijă, este lucid, iar noi credem că atunci când a fost declarat incapabil, s-a comis o mare nedreptate”, susține Paras-

În anul 2010, Republica Moldova a ratificat Convenția ONU privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități. Potrivit articolului 12 al documentului, statele semnatare vor recunoaște faptul că persoanele cu dizabilități se bucură de asistență juridică în condiții de egalitate cu ceilalți, în toate domeniile vieții.

din Orhei, afirmă că retragerea capacității juridice era necesară, deoarece boala bărbatului se acutiza. „Alexei era agresiv cu personalul și cu ceilalți colegi. L-a consultat o echipă de medici, iar specialiștii au confirmat necesitatea retragerii capacității juridice pentru a putea fi transferat în instituțiile psihoneurologice pentru mături”, explică Lidia Popa.

Plasat într-o Casă Comunitară

În cele din urmă, Alexei nu a mai fost transferat într-o instituție psihoneurologică pentru mături, iar recent a fost plasat, împreună cu alți patru tineri, într-o Casă Comunitară din raionul Telenești. El spune că îi place noua locuință, iar în viitorul

apropiat vrea să crească iepuri. „Vine vara și voi avea grijă de animale ca să nu mă plictisesc”, ne povestește Alexei.

Casa Comunitară este destinată persoanelor cu dizabilități mintale care necesită îngrijire și asistență continuă. „Cred că locul lui Alexei nu este în acest mediu, deoarece el știe să-și poarte singur de grijă, spre deosebire de majoritatea altor beneficiari de acolo. Însă el nu poate fi transferat în alt mediu, deoarece instanța de judecată l-a declarat incapabil. Dacă ar avea capacitate juridică, el ar putea fi plasat într-o Locuință Protejată – un serviciu social destinat persoanelor cu dizabilități mintale care, cu suport periodic, pot duce o viață independentă în co-

munitate”, afirmă Parascovia Munteanu.

Care e posibilitatea recuperării capacității juridice?

Din datele specialiștilor în domeniul drepturilor omului, acesta nu e unicul caz când instituțiile unde sunt plasați tinerii cu dizabilități intelectuale solicită instanței de judecată retragerea capacității lor juridice. „Cunosc și alte exemple de abuzuri, când persoanele cu dizabilități intelectuale au fost declarate incapabile fără ca să-i examineze specialiștii. Din păcate, e foarte grea recuperarea dreptului pierdut”, susține Vanu Jereghi, directorul executiv al Institutului pentru Drepturile Omului din Moldova. El afirmă că există două posibilități ca Alexei să fie repus în drepturi: „O posibilitate ar fi ca această cauză să fie soluționată la Curtea Europeană pentru Drepturile Omului, iar a doua variantă ar fi aplicarea unor soluții extrajudiciare prin intermediul activităților de advocacy, însă aici trebuie să fie implicate mai multe organizații de promovare a drepturilor omului”.

La momentul publicării materialului, am fost anunțați că Alexei a fost transferat înapoi la Casa-internat din Orhei. Vom urmări acest caz și vom reveni cu detalii în una din edițiile următoare ale paginii ACTIV împotriva discriminării.

Institutul de Ftiziopneumologie nu va avea un telefon fix destinat pacienților

În luna decembrie 2013, în pagina împotriva discriminării ACTIV a fost publicat materialul „Institutul de Ftiziopneumologie „nu are telefoane pentru bolnavi”, în care relatam că pacienții diagnosticați cu tuberculoză, internați la Institutul de Ftiziopneumologie din Chișinău, se plâng că angajații instituției nu le permit să comunice cu rudele la telefonul fix din spital. Vice-ministrul Sănătății Mihail Ciocanu ne-a dat asigurări atunci că această problemă va fi soluționată și că va fi emis un ordin ca pacienții să fie chemați la telefonul fix când sunt sunați de rude.

La câteva luni de la promisiunea viceministrului, situația a rămas neschimbată. În răspunsul Ministerului Sănătății la solicitarea noastră se spune că „situația a fost examinată mai minuțios de către specialiști și s-a ajuns la concluzia că, la etapa actuală, un astfel de ordin nu este oportun”.

Liliana Dominte, directoarea Institutului de Ftiziopneumologie „Chiril Draganiuc” din Chișinău, susține că accesul la telefoanele fixe nu poate fi oferit din motive de securitate a pacienților, iar pacienții au mai multe posibilități de a vorbi cu rudele de acasă, inclusiv prin intermediul telefoanelor mobile.

Pe de altă parte, Viorel Soltan, directorul Centrului Politici și Analize în Sănătate (PAS), susține că argumentul precum ca așa serviciu facilitează infectarea pacienților nu este justificat, iar fiecare pacient are dreptul la o atitudine respectuoasă și umană din partea prestatorului de servicii de sănătate.

Asociația Presei Independente (API) va solicita examinarea acestei situații de către Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, structură care are misiunea de a proteja împotriva discriminării și de a restabili în drepturi persoanele discriminate.

LINIA VERDE NEDISCRIMINARE

În primele două luni ale anului 2014, la Linia Nediscriminare a Coaliției Nediscriminare

(0.8003.8003 – apel gratuit)

au fost înregistrate 54 de apeluri, cetățenii invocând încălcarea mai multor drepturi prevăzute de Constituția Republicii Moldova, inclusiv:

17 cazuri	Accesul la justiție
13 cazuri	Dreptul la egalitate
8 cazuri	Dreptul la petiționare
6 cazuri	Dreptul la asistență și protecție socială
4 cazuri	Dreptul la viața intimă, familială și privată
2 cazuri	Dreptul la învățătură
1 caz	Dreptul la liberă circulație
1 caz	Dreptul la proprietate
1 caz	Dreptul la ocrotirea sănătății
1 caz	Dreptul la viața și integritatea fizică și psihică